

The background features a dark, textured space with a bright sun on the left and a blue and green Earth on the right. The text is rendered in a metallic, 3D style.

KOZMICKÉ POČČASIE

Stano Kaniansky

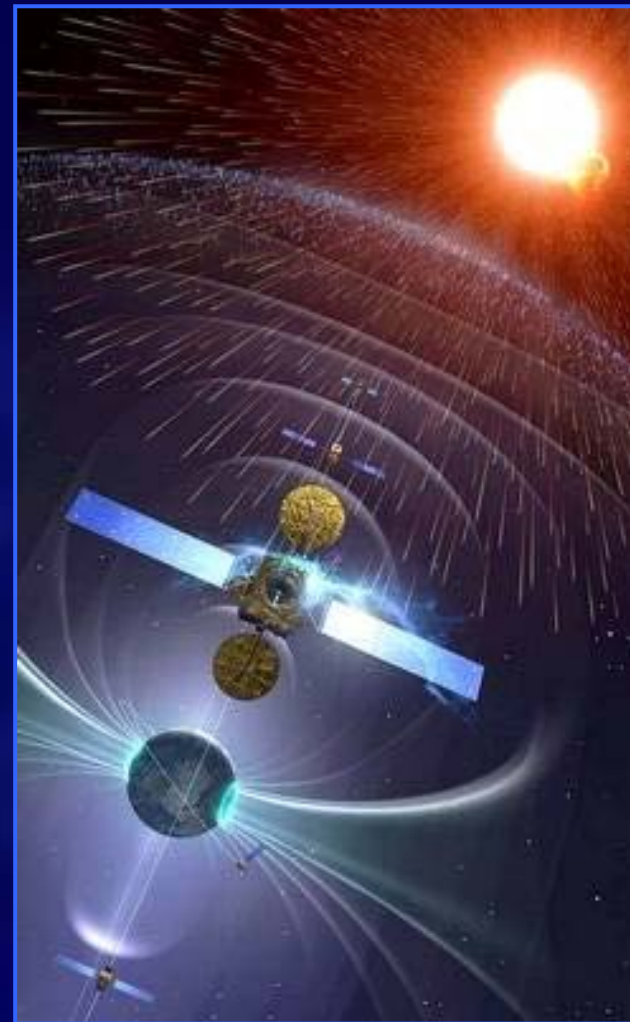
Bečva, 17.-18.2.2012

KOZMICKÉ POČASIE

momentálny stav a zmeny

- žiarivého poľa fotónov
- slnečného vetra
- kozmického žiarenia

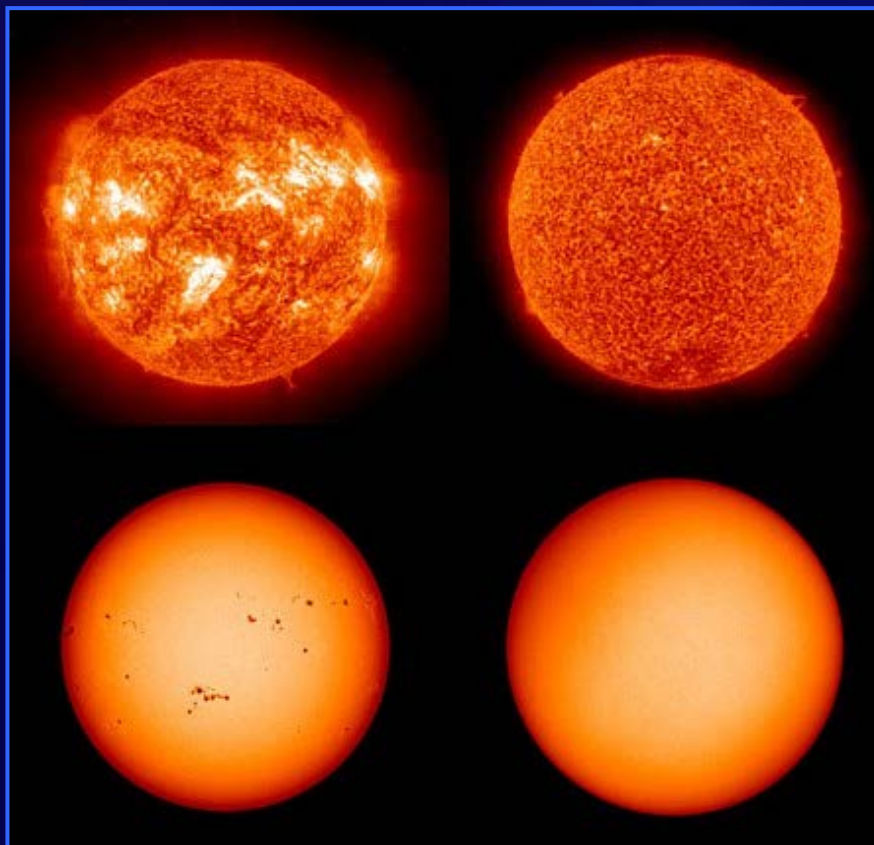
v bezprostrednom okolí Zeme

termín od 1990

KOZMICKÉ POČASIE

momentálny stav a zmeny sú podmienené hlavne situáciou v slnečnej atmosfére

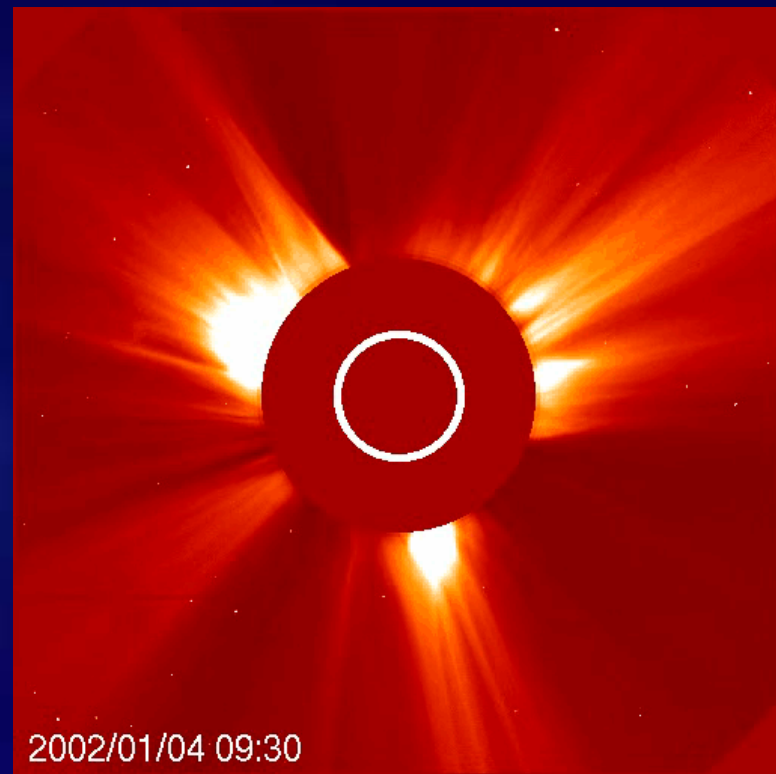
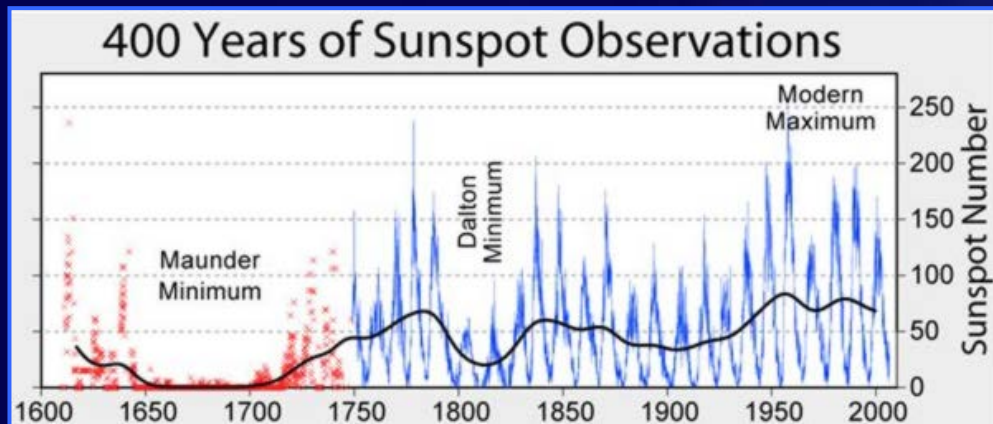

SLNEČNÁ AKTIVITA

cyklus s periódou ~ 11 rokov

slnečný vietor

výrony hmoty

SLNEČNÁ AKTIVITA

SLNEČNÝ VIETOR

prúd nabitých častíc, unikajúci zo slnečnej koróny do medziplanetárneho priestoru (1958).

Častice: vys.energ. elektróny a protóny (~ 500 keV)

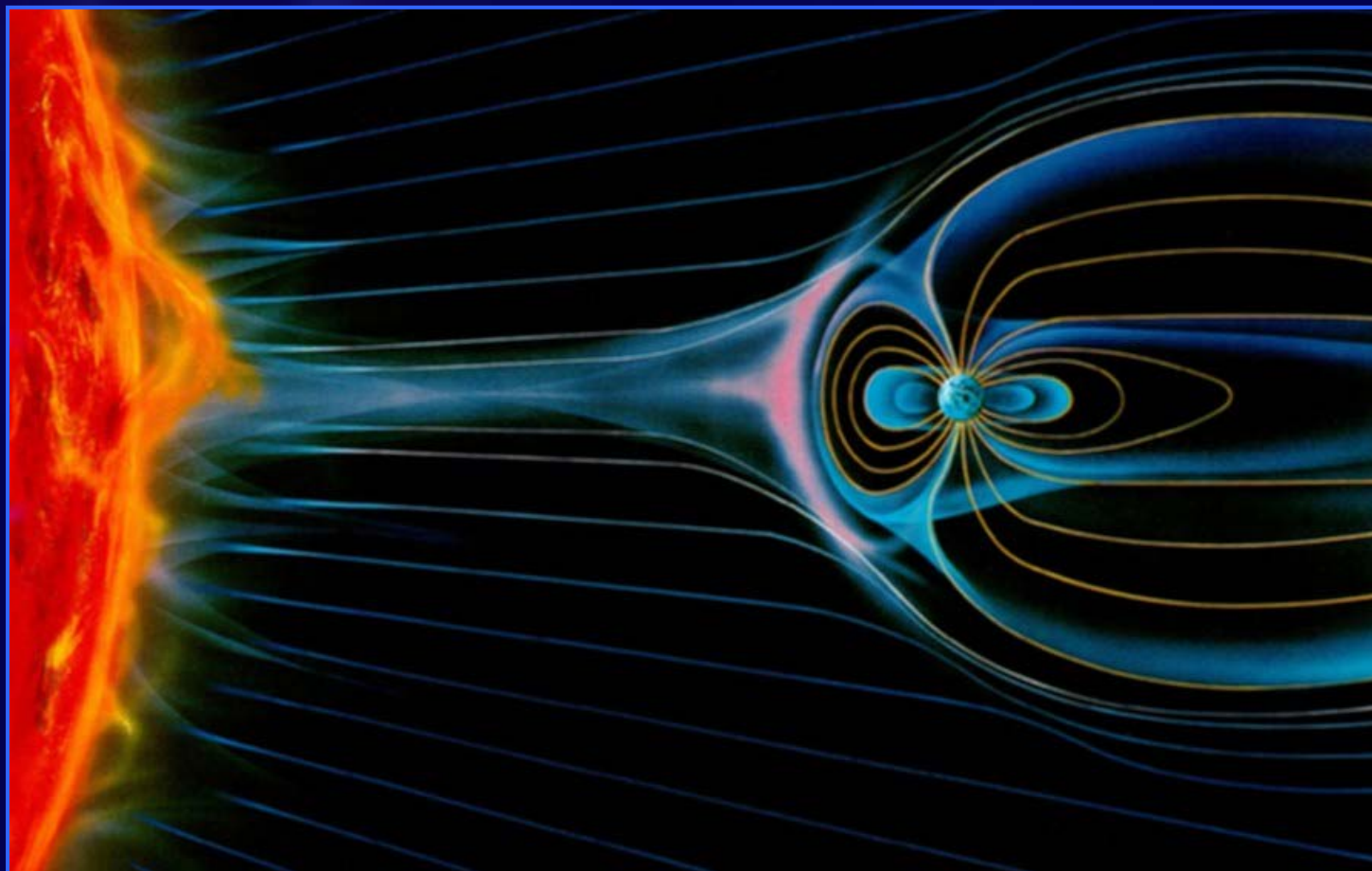
Rýchlosť: $150 - 900 \text{ km.s}^{-1}$

Hustota: $1 - 15$ častíc v jednom cm^3

Pri erupciách (CME) sa rýchlosť a hustota zväčšujú.

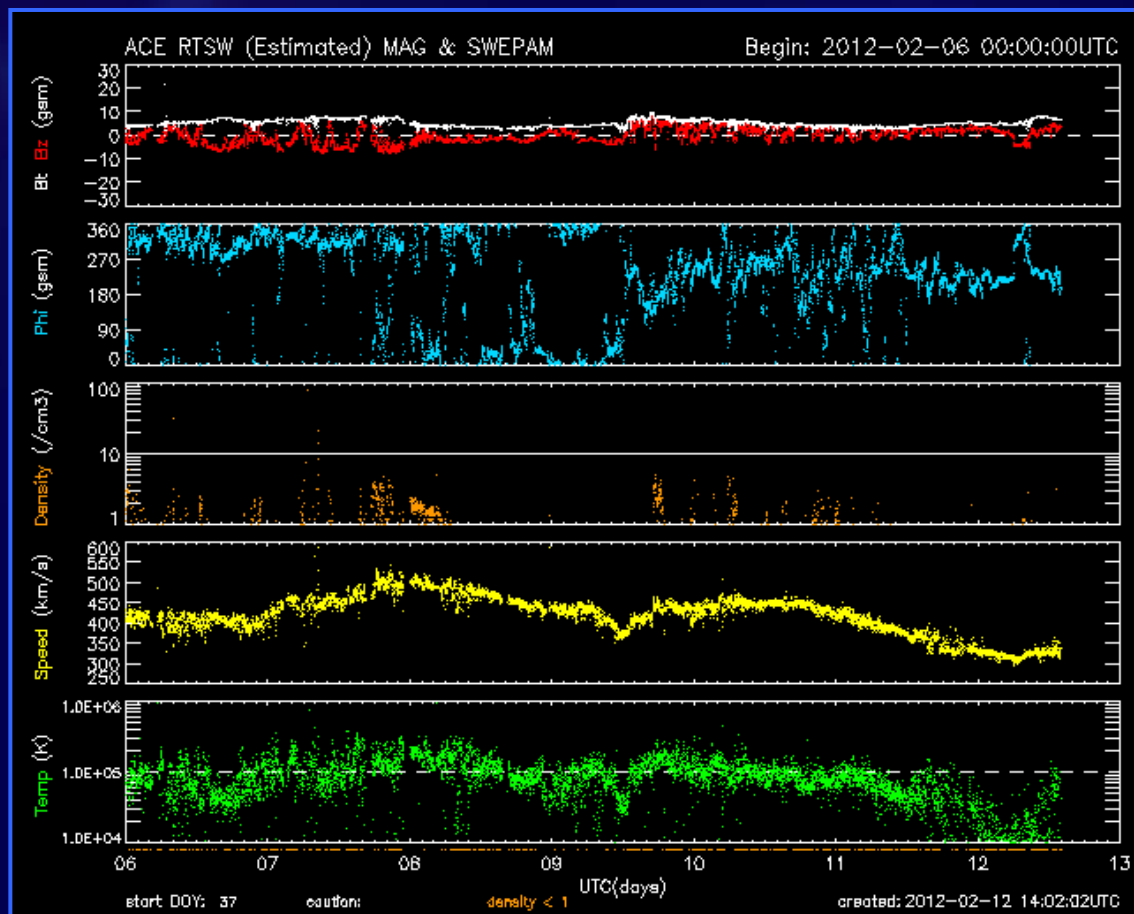
SLNEČNÁ AKTIVITA

SLNEČNÝ VIETOR

SLNEČNÁ AKTIVITA

SLNEČNÝ VIETOR

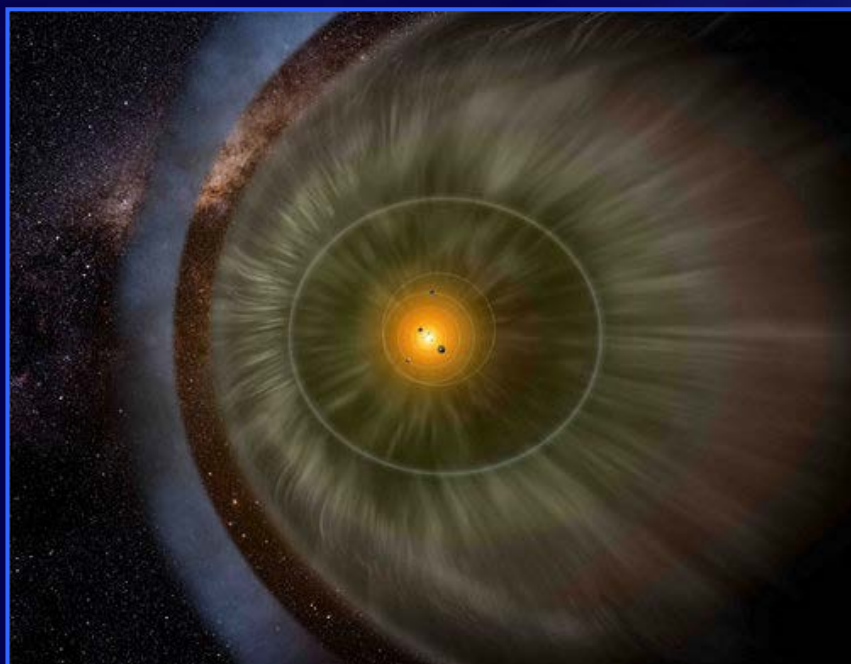

SLNEČNÁ AKTIVITA

HELIOSFÉRA

- zabraňuje prieniku kozmického žiarenia (~ 90 AU)
- závislá od slnečnej aktivity

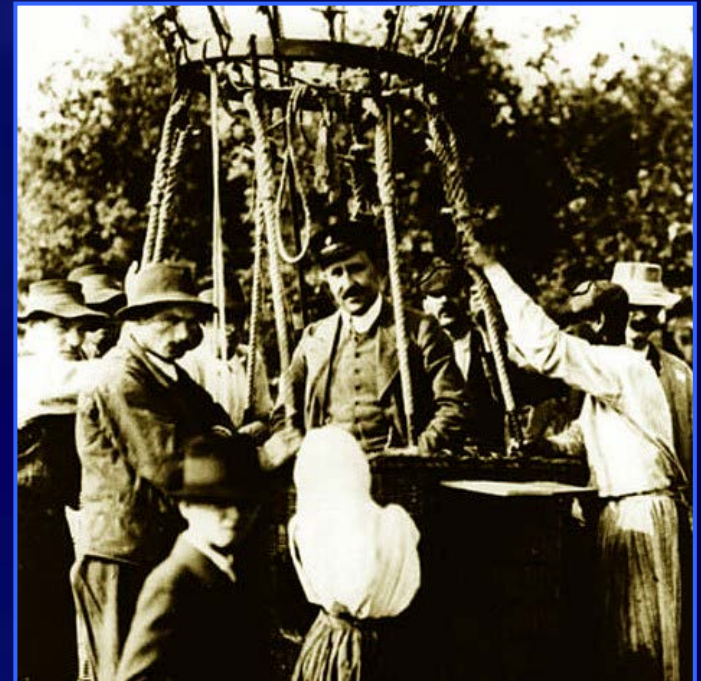
LL Ori

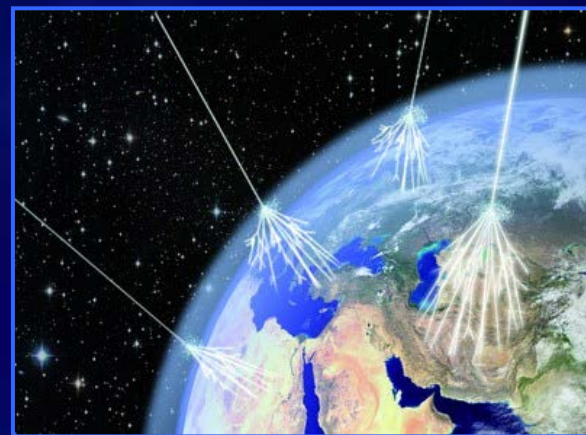
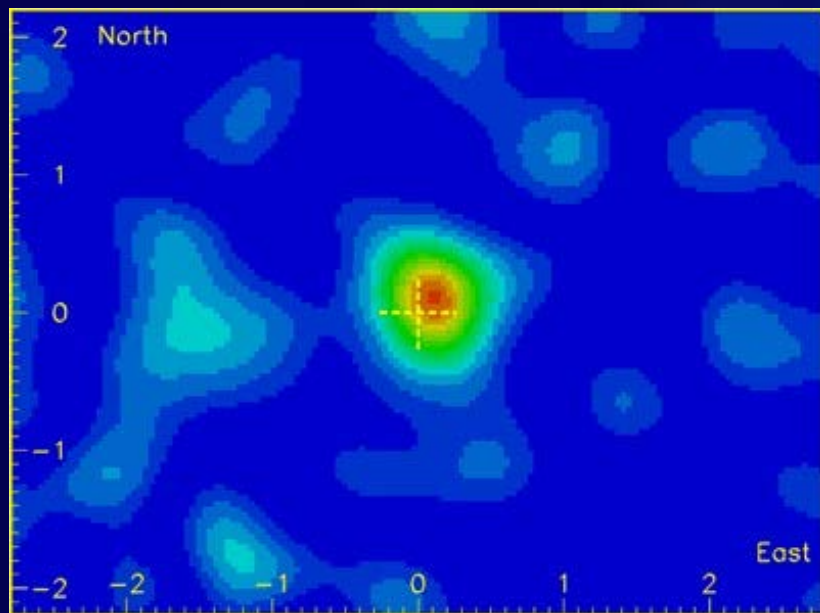
KOZMICKÉ ŽIARENIE

- prúd vysokoenergetických častíc (protónov)
(vyše 10^{20} eV, urýchľovače len 10^{13} eV)
- neznámy pôvod (primárny, sekundárny)
- „konštatné žiarenie“
- 1912 - Viktor Hess
(Nobelova cena za objav)
meranie žiarenia vo výške 5 km

KOZMICKÉ ŽIARENIE

- vniká do zemskej atmosféry
- interaguje s jadrami dusíka a kyslíka (20 km)
- podľa prenikavosti delíme na:
  - mäkká zložka - elektróny, pozitróny
  - tvrdá zložka - mezóny (hlboko pod povrch)

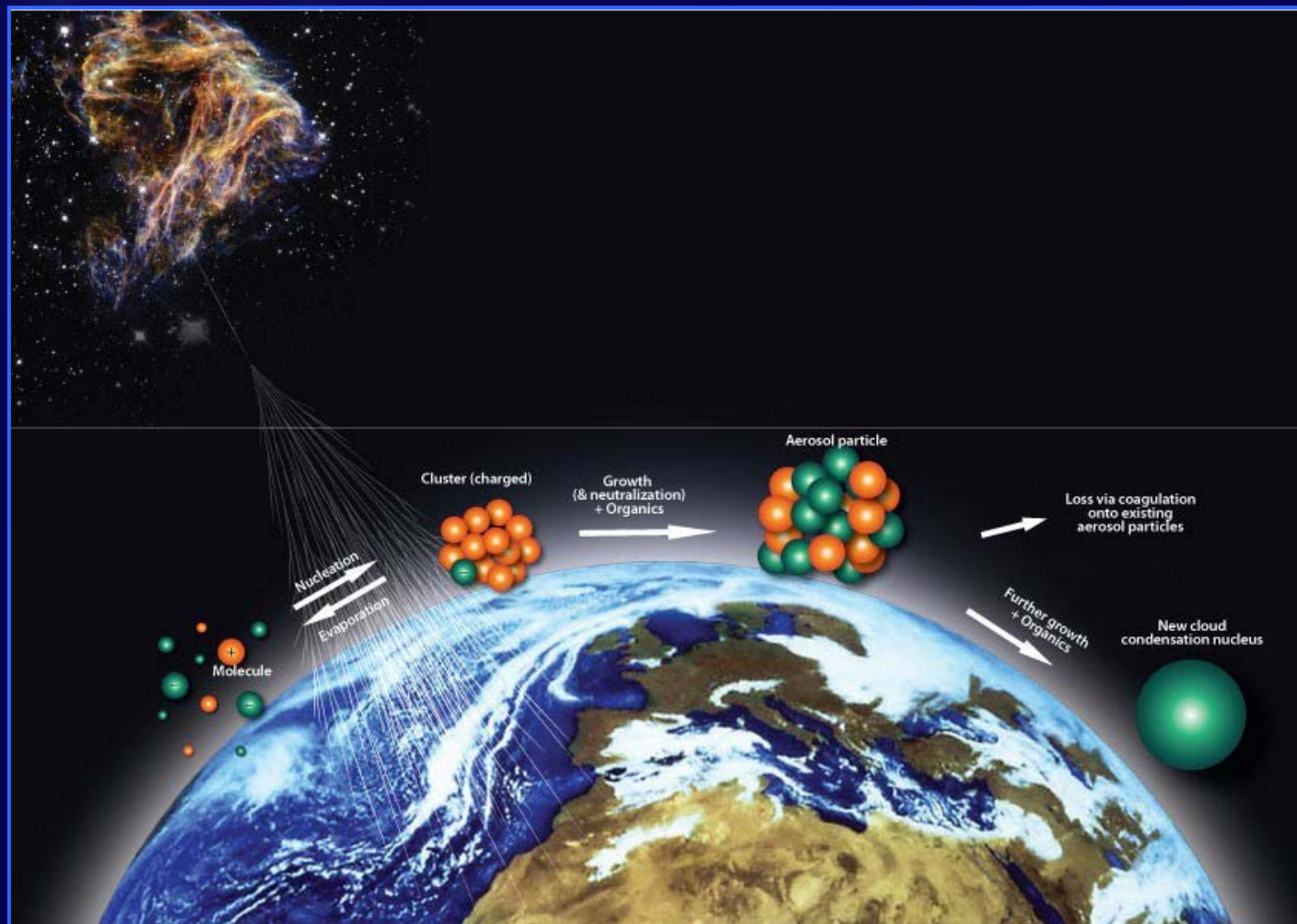

Mesiac

Soudan 2 - miónový detektor

700 m pod povrchom

KOZMICKÉ ŽIARENIE

KOZMICKÉ POČASIE

- hlavným motorom KP je Slnko

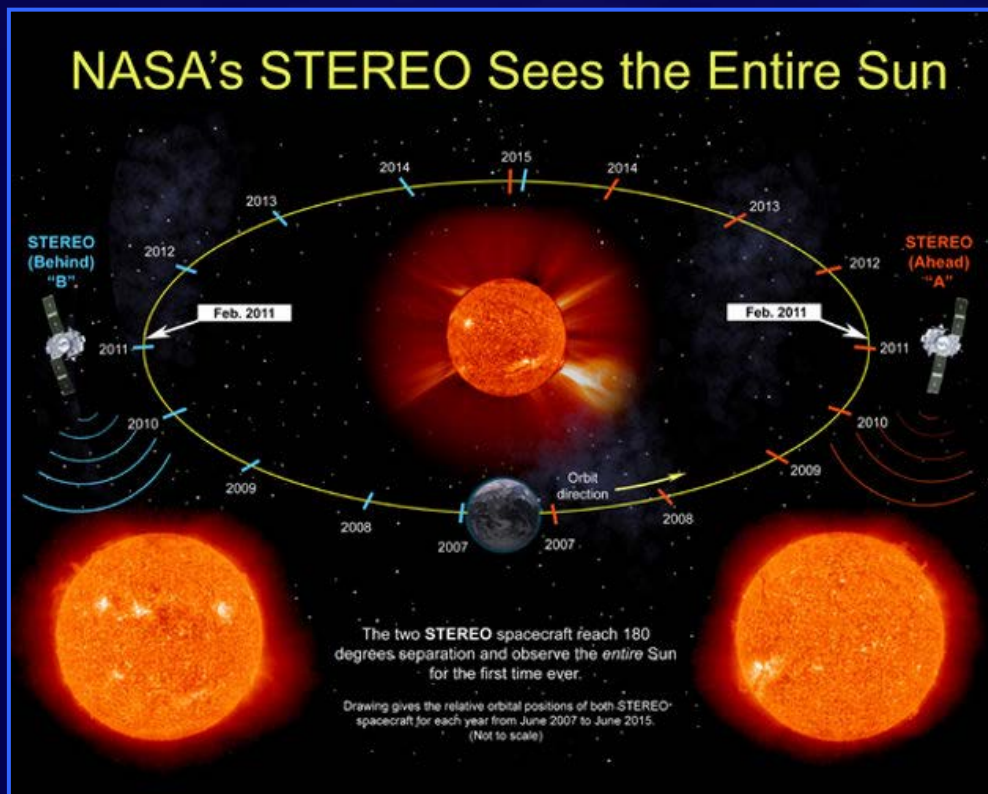
OCHRANNÉ ŠTÍTY ZEME

- Mesiac
- magnetosféra
- atmosféra

POZOROVANIE (družice)

STEREO

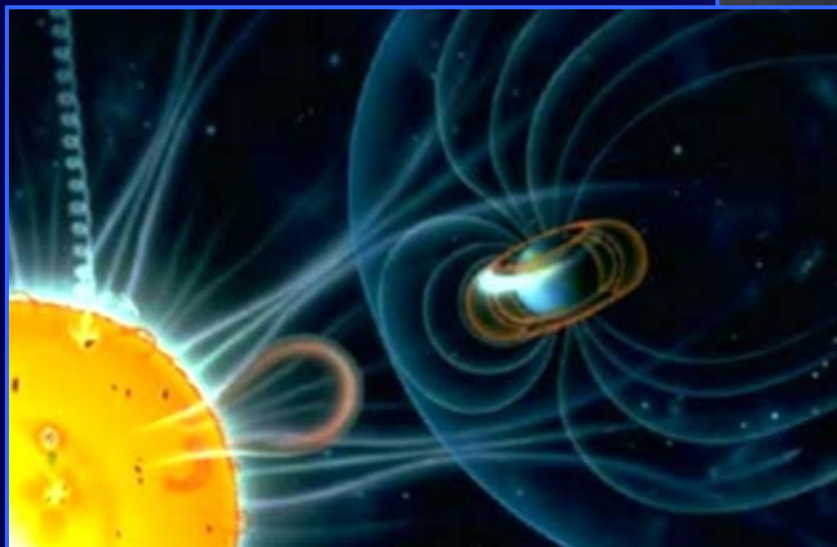
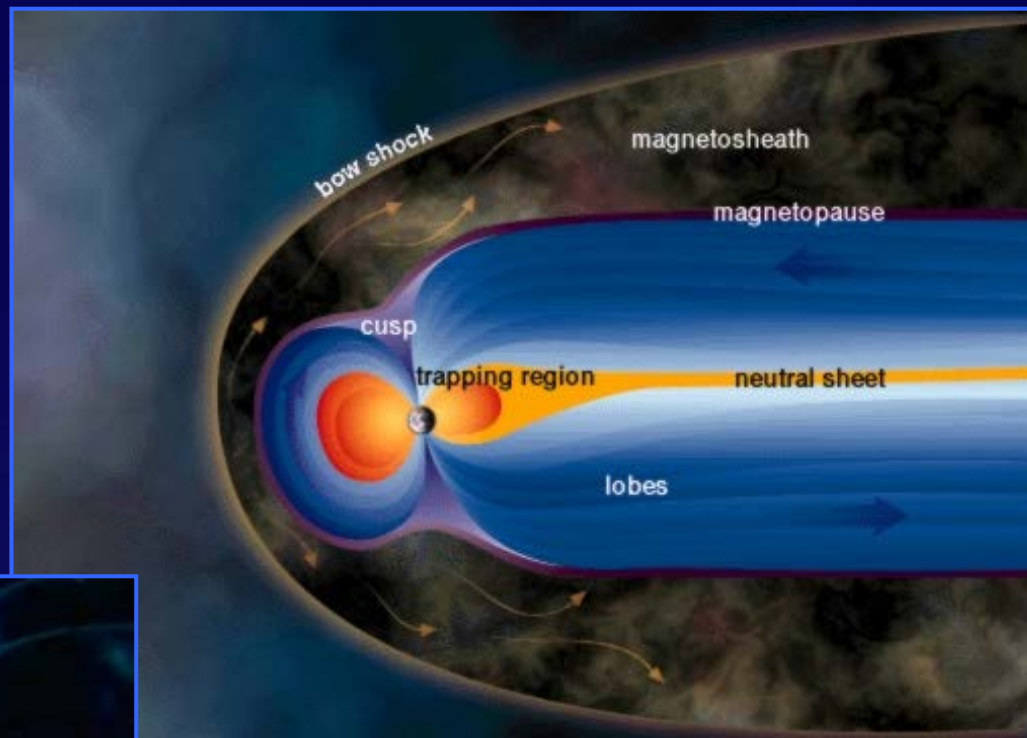
SOHO

TRACE

MAGNETOSFÉRA

van Allenove
radičné pásy

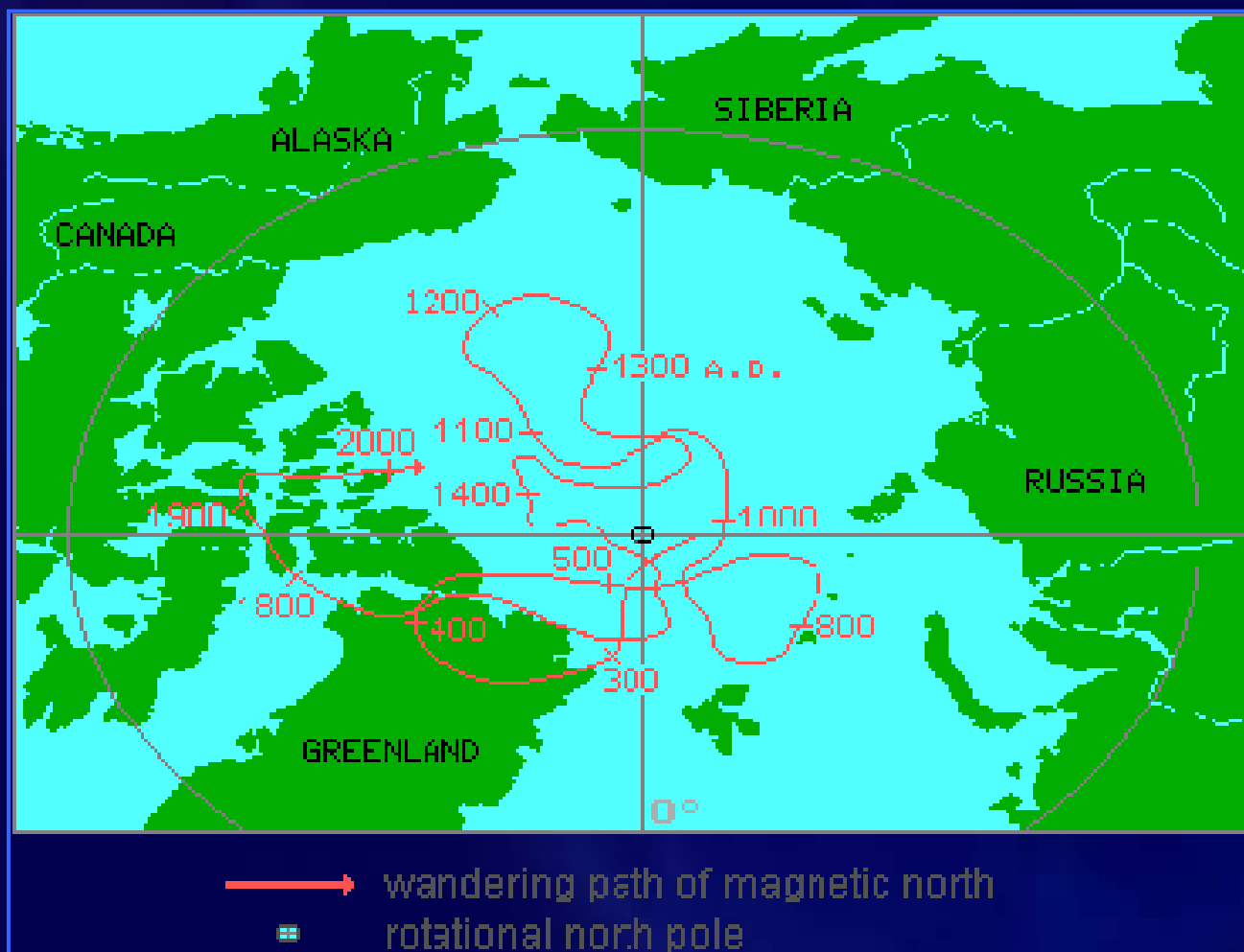

MAGNETOSFÉRA

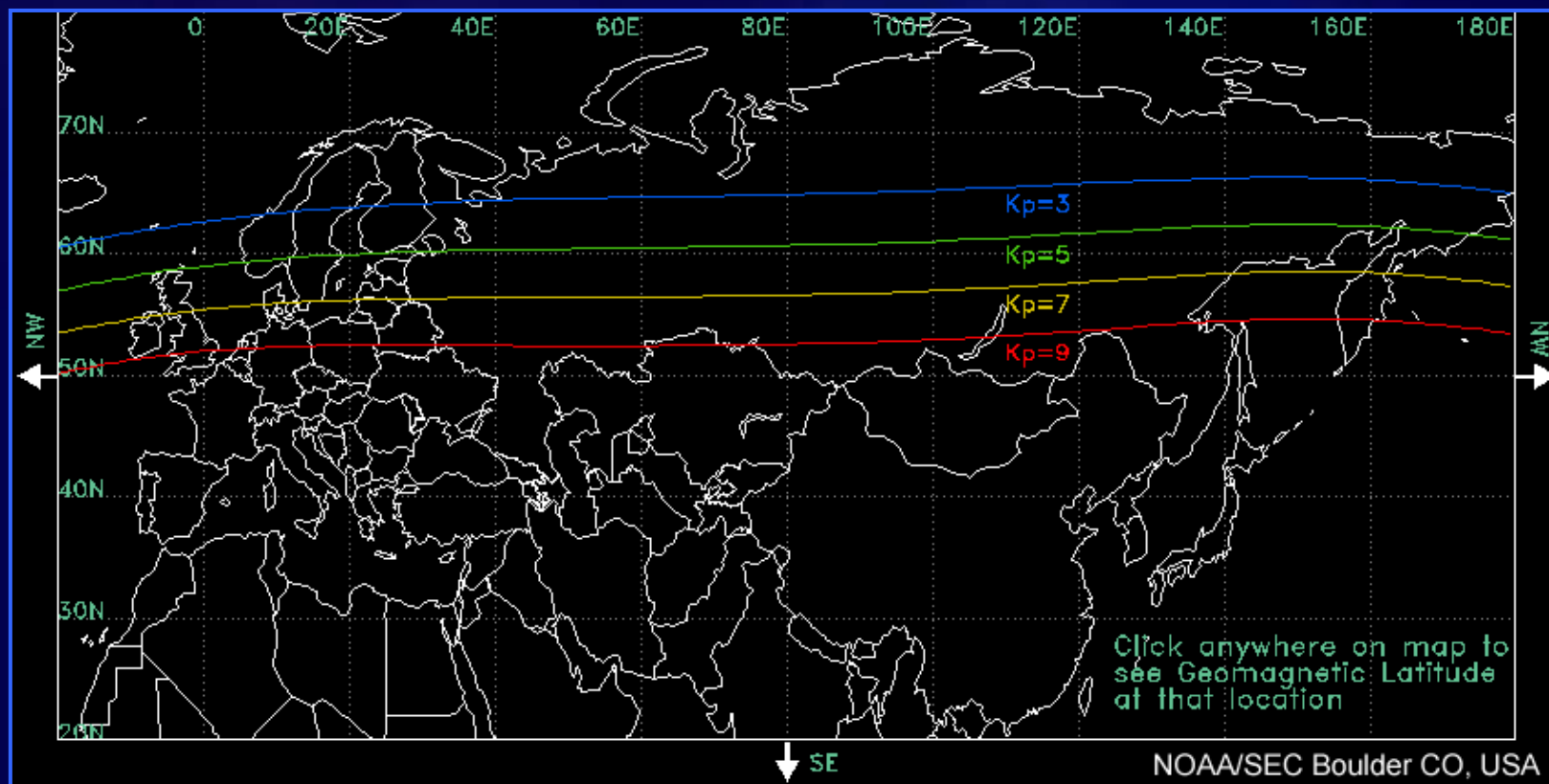
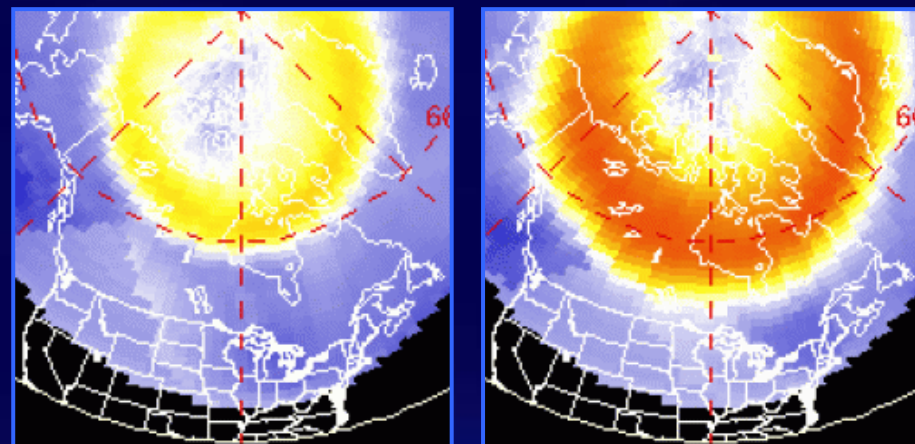

MAGNETICKÝ PÓL

POLÁRNE ŽIARE

POLÁRNE ŽIARE

Lake Manicouagan